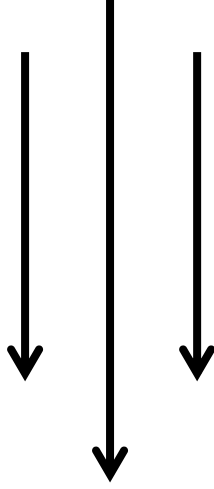

उप-प्रमुख श्री गिता कुमारी दहाल ज्यूद्वारा

सातौं नगर सभामा प्रस्तुत

विनियोजन विधेयक-२०७७/७८

वार्षिक योजना, कार्यक्रम तथा बजेट

विदुर नगरपालिका

२०७७/०३/१०

विदुर नगरपालिकाका उप-प्रमुख श्री गिता कुमारी दहाल ज्युद्धारा नगर सभाको सातौं
अधिवेशनमा आ.व. २०७७/७८ को लागी पेश गरिएको

वार्षिक योजना, कार्यक्रम तथा बजेट

आदरणीय सभाध्यक्ष महोदय

यस गरिमामय सभामा उपस्थित नगर सभाका सदस्यज्यूहरू, एवं पत्रकार मित्रहरू यहाँहरू समक्ष आ.व. २०७५/०७६ को यथार्थ आय व्यय विवरण, आ.व.२०७६/०७७ को शंसोधित आय व्यय अनुमान र आगामी आ.व. २०७७/०७८ को अनुमानित आय व्यय विवरण यस नगरसभा समक्ष प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

आदरणीय सदस्य ज्यूहरू,

आगामी आ.व. २०७७/७८ को लागी व्यवस्था भएको बजेट विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

- १) कोभिड १९ (कोरोना भाइरस) र अन्य भैपरी आउने विविध विपद व्यवस्थापनको लागी **रु. ४ करोड ४५ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- २) कृषि सम्बन्धी बाभो जग्गा जमिन उपयोग गरी प्रयोगमा ल्याउने कार्यविधि कार्यान्वयनको लागी **रु. ३० लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ३) कृषिमा परनिर्भरतालाई अन्त्य गर्नको लागी नगरपालिका भित्रका विभिन्न सुख्खा क्षेत्रहरूमा आवश्यक साना सिंचाई कार्यक्रम सञ्चालनमा रही रहेको र सो कार्य नियमित गर्न **रु. ४२ लाख** विनियोजन गरिएको छ ।
- ४) कृषि क्षेत्रमा गरेका लगानीको प्रतिफलको सुनिश्चितता गर्न यसै वर्षदेखि कृषि उपजमा न्यूनतम समर्थन मुल्य निर्धारण गरी उत्पादन भएको वस्तुहरूको बजारिकरण एवं शुलभ मुल्यमा विउविजन, किटनाषक विषादी, मल, लगायत कृषि औजारहरूमा समेत सहजीकरण गर्न आवश्यकता अनुसार एक वडा एक कृषि उपज संकलन तथा विक्री एवं भण्डारण केन्द्र स्थापना गर्दै लगिने छ । साथै यसै वर्षबाट जिल्ला स्थित अन्य साभेदार संस्थाहरूसँग समेत समन्वय गरी मागको आधारमा हार्ट बजार सञ्चालनमा ल्याईनेछ । यसको लागी **रु. २० लाख** विनियोजन गरिएको छ ।
- ५) कृषि कार्यमा मानव श्रमको अभाव तथा लगानी धेरै भइरहेको अवस्थामा कृषि यान्त्रिकरण मार्फत यस समस्यालाई न्यूनिकरण गर्न सकिने हुंदा पावर टिलर, मिनीटिलर, मकै छोडाउने मेशिन जस्ता उपकरणहरू कृषि सहकारी तथा

- समूहहरुलाई वितरण गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिन **रु. २९ लाख** विनियोजन गरिएको छ ।
- ६) कृषि उत्पादन बृद्धिका लागि कृषि योग्य जमिनका माटोहरुलाई अनिवार्य परीक्षण गरी माटो सुहाउँदो बाली लगाउन प्रोत्साहन स्वरुप ७५ प्रतिशत अनुदानमा उन्नत खाद्यवस्तुको उन्नत बीउबिजन वितरण गर्ने र सिंचाई सुविधा थप विस्तार तथा मर्मत गर्न सिंचाई कार्यक्रम र प्लाष्टिक पोखरी निर्माणको कार्यक्रमको लागि निरन्तरताको लागि **रु. ७ लाख ५० हजार** विनियोजन गरिएको छ ।
- ७) खाद्यान्न बालीको उन्नत बीउ उत्पादनका लागि नगरपालिकाले उपयुक्त स्थानहरु छनौट गरी बीज बृद्धि कार्यक्रममा प्रोत्साहन स्वरुप लाग्ने लागत सबै नगरपालिकाबाट व्यहोरी स्थानीय उन्नत जातको विउ उत्पादन गरी आयातित विउहरुलाई विस्थापन गर्ने कार्य यसै वर्षबाट लागु गर्न **रु. ५ लाख** विनियोजन गरिएको छ ।
- ८) आयातित तरकारीको विस्थापन गरी स्थानीय अर्गानिक तरकारीमा नगरबासीलाई आत्मनिर्भर बनाउन एक घर एक करेसा बारी अवधारणालाई यसै वर्षबाट थालनी गरी प्रत्येक घरलाई माग अनुसार सतप्रतिशत अनुदानमा तरकारीको विउविजन उपलब्ध गराउनको लागि **रु. २ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ९) व्यवसायिक बेमौसमी तरकारी खेतीमा प्रोत्साहन गर्न निर्धारित साइजमा निर्माण गर्ने फलामे टनेलको लागि यस वर्ष पनि अनुदान उपलब्ध गराई बाँसको टनेल विस्थापित गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिन **रु. १७ लाख ५० हजार** विनियोजन गरेको छु ।
- १०) व्यवसायिक माछा पाल्ने कृषकलाई पूर्वाधार निर्माण पश्चात आवश्यक संख्यामा माछाको भुरा अनुदानमा दिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिन **रु.३ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ११) विदुरको विकासमा कृषिको आधार भन्ने सिद्धान्तलाई अवलम्बन गर्न कुनै पनि खेतीयोग्य जमिन बाभ्रो नराखी कृषिमा अभिप्रेरित गरी उत्पादन र आर्थिक सम्पन्नताको स्तर उकास्नको लागि कृषि लगायत सर्वेक्षण तथा तथ्यांक संकलन कार्यसहित तथ्यांकमा आधारित योजना तर्जुमा यसै वर्ष सम्पन्न गरी सोही अनुसारको कार्यान्वयन नीति लागु गर्न **रु. ५ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- १२) फलफुल आयातमा नगरबाट बाहिरिने धनराशीलाई बचतमा रुपान्तरण गर्न एकघर एक फलफुल विरुवा वितरण अभियानलाई आगामी वर्ष समेत निरन्तरता प्रदान गर्न **रु. ५ लाख** विनियोजन गरेको छु ।

- १३) जग्गा जमिन कम भएका र विषादी मुक्त तरकारी खानबाट बञ्चित रहेका नगरबासीहरुलाई आफ्नै स्व-उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउन शहरी क्षेत्रमा कौशी खेती प्रोत्साहन कार्यक्रम यस वर्षबाट लागु गरिनेछ । उक्त कार्यक्रमको लागी आवश्यक विउविजन तथा प्राविधिक जनशक्तिको सेवा समेत निःशुल्क उपलब्ध गराउन **रु. २ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- १४) दैवि प्रकोप एवं किरा-फट्याङ्गा लगायत अन्य रोगहरुबाट नष्ट हुन सक्ने अन्नबाली, तरकारीबाली वा फलफुलबालीको क्षतिबाट कृषकलाई जोगाउन नगरपालिकाले समेत अनुदान प्रदान गरी सम्पूर्ण व्यवसायिक कृषकहरुलाई कृषि बालीमा विमाको व्यवस्था अनिवार्य गराउने नीति कार्यान्वयन एवं नयाँ प्रविधिबाट नौलो किसिमको बाली लगाउन प्रोत्साहन स्वरुप **रु. २ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- १५) दैनिक १० लिटरभन्दा बढी दुध उत्पादन गरी नगरपालिकामा सुचिकृत सहकारी वा संकलन केन्द्रमा बिक्री गर्ने किसानहरुलाई आफ्नो उत्पादन बिक्री गरेको विवरणको आधारमा बैकमार्फत प्रोत्साहन स्वरुप प्रति लि. रु २ यस नगरपालिकाले अनुदान उपलब्ध गराउने कार्य यस वर्षदेखि अनिवार्य लागु गरिनेछ । यस कार्यमा संलग्न हुने सुचिकृत सहकारी वा संकलन केन्द्रलाई बजारीकरण (Market Outlet) को अवधारणा अनुसार वार्षिक प्रति सहकारी वा संकलन केन्द्र रु. १०,०००।०० का दरले बजारीकरण दायित्व स्वरुप उपलब्ध गराउनको लागी **रु. २५ लाख** विनियोजित गरिएको छ ।
- १६) उन्नत नश्लको क्रस पशु वस्तु उत्पादन वृद्धि भएसँगै सोही अनुसार पशु पोषण आहार कार्यक्रम संचालन गर्न हिउँदे, वर्षे, बहुवर्षिय, घाँसखेतको विस्तार गर्ने योजनालाई निरन्तरता दिन **रु. ५ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- १७) भ्यागुते, चरचरे, खोरेत, पिपिआर, रेविज, डिस्टेम्पर जस्ता रोगहरुबाट बचाउन पशु स्वास्थ्य संरक्षण तथा रोग निषेधात्मक कार्यक्रम मार्फत औषधि खरिद गरि निःशुल्क सेवा दिने व्यवस्थालाई निरन्तरता प्रदान गर्न **रु. ४ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- १८) आधुनिक बधस्थलको निर्माण सम्पन्न गरिसकेको आजको अवस्थालाई मध्यनजर गरी स्वस्थ मासु उत्पादन तथा बजारीकरणको सुनिश्चिततामा जोड दिन यस वर्ष वडा नं. १, २, ४, ९ को घनावस्ती भएको स्थानमा बधशालाबाट मात्र उत्पादित स्वच्छ र स्वस्थ मासु बिक्री स्थल (Market Outlet) को नीतिलाई अवलम्बन गरी उक्त Market Outlet हरुलाई प्रति वर्ष ५० हजारका दरले प्रोत्साहन

स्वरूप रकम उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउन **रु. ५ लाख** विनियोजन गरेको छु ।

- १९) ठुलो धनरासी लगानी गरी सञ्चालन गरिएका पशु सम्बन्धी व्यवसायमा पशुको अकाल मृत्यूको कारण हुने क्षति न्यूनीकरण गरी किसानलाई नगरपालिकाको अनुदानमा उपलब्ध भईरहेको पशु विमा सम्बन्धी व्यवस्थालाई यो वर्ष पनि थप निरन्तरता प्रदान गर्न **रु. ५ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- २०) व्यवसायिक पशुपालनमा प्रोत्साहन गर्न गोठसुधार कार्यक्रम, उन्नत जातका बोका वितरण एवं माउपाठी वितरणमा दिईदै आएको अनुदानलाई यस वर्ष पनि निरन्तरता प्रदान गर्नको लागि **रु. १ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- २१) किसानहरुले उत्पादन गरेका अन्नबालीहरुको क्षति गरी उत्पादनमा ह्रास आउने कार्यमा नगरपालिकाभित्र बाँदरले ठुलो समस्या सिर्जना गरिरहेको भन्ने जनगुनासोलाई सम्बोधन गर्न यसै वर्षबाट बाँदर नियन्त्रण कार्यविधि जारी गरी लागु गरिनेछ । विशेष कार्ययोजना बनाई छाँडा कुकुरहरुको नियन्त्रण गर्ने यस वर्षबाट कडाईका साथ लागु गर्न **रु. ५ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- २२) रोजगारी सिर्जना गरी बेरोजगार युवाहरुको संख्यालाई न्यूनीकरण गर्न आ.व. ०७७ जेष्ठ मसान्तसम्म प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको बेरोजगार सुचीमा सुचिकृत भएका २५ वर्ष मुनिका कम्तिमा २० जना युवाको समूहले व्यवसायिक कृषि तथा पशुपालन कार्य थालनी गरेमा उत्पादित कृषि उपजको बजारीकरण सुनिश्चितताको लागि एक वडा एक युवा नमुना कृषि समूहलाई अनुदान उपलब्ध गराउने नीतिको लागि **रु. ५ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- २३) विदुर नगरपालिकाको खेलाडीहरु देशको प्रतिनिधित्व गरेर अन्तराष्ट्रिय खेलहरुमा सहभागी हुन हौसला बृद्धीको लागि प्रोत्साहन स्वरूप उनीहरुलाई एक पटकको रु २५,००० प्रदान गर्ने कार्यलाई नियमित गर्न **रु. २ लाख** विनियोजन गरिएको छ ।
- २४) लागु पदार्थ दुर्व्यसनी एवं एच.आई.भी.एड्स, चेलीवेटी बेचबिखनविरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धी कार्यक्रम संचालनमा सरोकारवाला सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थासंग समन्वय गरी कार्यक्रम सञ्चालनमा निरन्तरता दिन **रु. ५ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- २५) प्रत्येक सामूदायिक विद्यालयहरुमा पूर्व प्राथमिक तह देखि कक्षा ५ सम्म क्रमशः अंग्रेजी माध्ययमको पठनपाठनलाई निरन्तरता दिन निःशुल्क रुपमा अंग्रेजी माध्ययमका पाठ्यपुस्तक नगरपालिकाले उपलब्ध गराउने छ । साथै स्थानीय पाठ्यक्रम समेत निर्माण गरी पठनपाठनको व्यवस्था मिलाईनेछ । यस कार्यको लागि **रु. ६५ लाख** विनियोजन गरेको छु ।

- २६) गुणस्तरीय शिक्षाको आवश्यकतालाई परिपूर्ति गर्न शिक्षक, शिक्षिकाहरुलाई विषयगत जिम्मेवारी र जवाफदेहिता प्रति उत्तरदायी बनाउन विद्यालयमा विद्यार्थीले प्राप्त गरेको वर्षभरिको नतिजाको आधारमा मुल्यांकन गरी सामुदायिक विद्यालयहरुमा नगरपालिकाबाट वितरित पाठ्यपुस्तकहरु अध्यापन गराउने शिक्षक/शिक्षिकाहरु मध्येबाट प्रति कक्षा एक/एक जना विषय शिक्षकलाई रु. दश हजारका दरले पुरस्कारको व्यवस्था गरिने नीति अवलम्बन गर्न **रु. ३ लाख ५० हजार** विनियोजन गरेको छु ।
- २७) दक्ष डाक्टर र ईन्जिनियरको अभावमा स्वास्थ्य एवं विकास निर्माण क्षेत्रमा टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले छात्रावृत्ती वितरण सम्बन्धी कार्यविधि समेत तयार गरी अनुमोदन भईसकेको परिवेशमा नगरभित्रका सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गर्ने गरिब, विपन्न तथा असहाय जेहेनदार विद्यार्थीको उच्च शिक्षा अध्ययनको लागी मेयर छात्रवृत्ती कार्यक्रमको लागु गरी प्रति वर्ष तिनजना सम्म MBBS, B.E. लगायत अध्ययन गर्ने विद्यार्थी छनौट गरी उसको अध्ययन अवधीभर लाग्ने शैक्षिक शुल्क पुर्ण रुपमा नगरपालिकाले व्यवस्था गरी छात्रवृत्ति प्रदान गरिने नीतिको लागी **रु. १५ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- २८) गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्न आवश्यक जनशक्तिको अभावलाई समेत कमी गर्न सम्पूर्ण विद्यालयहरुमा आवश्यक मात्राको दरबन्दी परिपूर्ति नभएको अवस्थालाई ध्यानमा राखी हाल कायम रहीरहेको स्वयंसेवक शिक्षकको व्यवस्थालाई यस वर्ष समेत निरन्तरता प्रदान गर्दै आवश्यकता अनुसार थप विस्तार गर्न **रु. १ करोड** विनियोजन गरेको छु ।
- २९) विद्यालयका छात्रछात्राहरुको चाहना, उद्देश्य प्राप्ती, सिर्जित समस्या र हुन सक्ने समाधानका उपाय लगायत विविध विषयमा अन्तर्क्रिया र मनोपरामर्श सेवा समेत हुने गरी प्रत्येक विद्यालयहरुमा कम्तीमा एक जना आदर्श व्यक्तिको उपस्थिती गराई Career Counseling, मनोसामाजिक परामर्श, छलफल एवं अन्तर्क्रिया कार्यक्रमलाई निरन्तरता प्रदान गर्न **रु. १ लाख ५० हजार** विनियोजन गरेको छु ।
- ३०) प्रारम्भिक बालविकासका शिक्षकका लागि प्रोत्साहन तथा पोशाक भत्ताको व्यवस्था गरी उनीहरुलाई शिक्षण सिकाई क्रियाकलापमा अभ्ग वढी क्रियाशिल हुन उत्प्रेरित गर्ने नीतिको लागी **रु. ५ लाख ३३ हजार** विनियोजन गरेको छु ।
- ३१) नगरभित्रका प्रतिभाहरुलाई उजागर गर्न, “स्वास्थ्यको लागी खेलकुद राष्ट्रको लागी खेलकुद” भन्ने मुल नारालाई सार्थकता दिन साथै खेलकुदको माध्यमबाट नगरपालिकालाई चिनाउन मेयर पुरुष फुटबल कप तथा उपमेयर महिला भलिबल

कप एवं नुवाकोट गोल्ड कप लगायत विभिन्न खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गर्न **रु. ३० लाख** विनियोजन गरेको छु ।

- ३२) एक वडा एक खेलकुद मैदानको नीतिलाई निरन्तरता दिइने छ । खेलमैदान बनिसकेका वडामा खेलमैदानको संरक्षण तथा स्तरोन्नती र निर्माण नभएका वडामा खेलमैदान निर्माण गर्न **रु. २६ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ३३) खेलाडीको मनोबल उच्च राख्नको लागि राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगितामा पदक प्राप्त गर्ने नगरबासी खेलाडीलाई उचित पुरस्कार र सम्मान गर्ने नीति लिइनेछ । साथै अन्तराष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगितामा भाग लिएका नगरबासी खेलाडीहरूलाई प्रोत्साहन स्वरुप रु. २५,०००।०० नगद दिने व्यवस्था गरिदै आएको कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गर्न **रु. ३ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ३४) फुटबल र क्रिकेट खेलमा राष्ट्रिय खेलाडीको रुपमा आफ्नो नाम सुचिकृत गर्न सफल नगरबासी खेलाडीहरूलाई राष्ट्रिय खेलाडीको मान्यता प्राप्त गरुन्जेल मासिक रु. १०,०००।०० का दरमा प्रोत्साहन भत्ता उपलब्ध गराउने नीतिलाई निरन्तरता दिन **रु. २ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ३५) प्रत्येक वडामा वडास्तरीय युवा क्लब गठन गरी युवाहरूलाई खेलकुद, सामाजिक उत्तरदायित्व बहन, विकास निर्माण तथा उत्पादनमूलक कार्यमा सक्रिय गराउन **रु. ६ लाख ५० हजार** विनियोजन गरेको छु ।
- ३६) वडाबासीहरूको स्वस्थ जीवनयापनमा सहजीकरण गर्नको लागि आवश्यक पर्ने योग तथा व्यायामको व्यवस्थापन गर्नको लागि आवश्यकता पहिचान गर्दै युवाहरूको अग्रसरतामा निर्माण हुने गरी “एक वडा एक योग तथा व्यायाम स्थल” निर्माण गर्ने कार्य यसै वर्षबाट थालनी गर्न **रु. ४२ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ३७) आफ्नो सांस्कृतिक आफ्नो पहिचान भन्ने मुल मन्त्रलाई मौलिकता संरक्षण कार्य गर्दै पर्यटन मार्फत आर्थिक संबृद्धिको कार्यक्रमका लागि नुवाकोट सम्पदा वस्ती प्रोत्साहन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै यसको अभ् प्रभावकारीता विशेष ध्यान दिई तयार गरिएको गुरुयोजना कार्यन्वयमा निरन्तरता प्रदान गर्दै थप समन्वय गर्न **रु. ३० लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ३८) ईतिहासका धरोहरहरूको संरक्षण सिंगो नगरपालिकाको पहिचान तथा पर्यटन विकासमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने विभिन्न धार्मिक, ऐतिहासिक एवं पर्यटकीय स्थलहरूमा प्रशिद्धि कमाएका सिन्दुरे जात्रा, रोपाई महोत्सव, गोरुजुधाई, घाटुजात्रा, लाखेनाच लगायतका परम्परा र संस्कृतिलाई संरक्षण, संबर्द्धन, प्रबर्द्धन तथा प्रचार प्रसार गर्ने नीति लाई निरन्तरता छ । साथै जिउँदो देवीको रुपमा पुजीदै आएको कुमारीको जिविकोपार्जन, शिक्षादिक्षामा सहजीकरणको लागि मासिक रु. दश

हजार उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाईनेछ । यस कार्यको लागी **रु. १० लाख** विनियोजन गरेको छु ।

- ३९) राष्ट्रिय एकिकरण दिवस, सिन्दुरे यात्रा लगायतका स्थानीय पहिचान भल्काउने दिवस, पर्व, मेलाहरुका लागि प्रदेश सरकारको स्वीकृतीमा सार्वजनिक विदा दिने नीतिको नियमितताको लागी पहल गर्न **रु. ५ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ४०) भौगोलिक हिसाबले विकट तथा क्षेत्रफलको हिसाबले ठुला रहेको यस विदुर नगरपालिकाका वडाहरुमा मनोरञ्जन, पिकनिक, व्यायाम लगायतका कार्यहरु गर्नको लागी बालबालिकाहरुलाई **Recreation** स्थलको रुपमा निर्माण गर्न आवश्यक एक वडा एक बाल उद्यान कार्यक्रमलाई यस वर्ष समेत निरन्तरता प्रदान गर्न **रु. ६५ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ४१) सुप्त मनःस्थितिका बालबालिकाहरुको शिक्षामा पहुँच पुऱ्याउनुको लागी अनुभवी एवं दक्ष शिक्षक शिक्षिकाको व्यवस्थापन गरी सहज जीवन यापनको लागि आवश्यक पर्ने आधारभुत आवश्यकताको परिपुर्तिको लागी समेत सहयोग प्रदान गरिनेछ । यस कार्यको लागी **रु. ३ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ४२) इतिहासका धरोहर समाजका अग्रज सम्मानित व्यक्तित्व जेष्ठ नागरिकको स्वास्थ्य प्रति नगरपालिका सचेत रहेकोले गर्दा उहाँहरुको सम्मान स्वरुप घरघरमा गई स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने कार्य निरन्तर रुपमा गरीरहेको छ । यस कार्यको लागी **रु. ७ लाख** विनियोजन गरिएको छ ।
- ४३) पूर्ण सरसफाइका लागि घनावस्ती र बजारका क्षेत्रमा यात्रुहरुको आवागमन बढी हुने वडाहरुमा सार्वजनिक शौचालयको निर्माण तथा व्यवस्थापन गरिने कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
- ४४) विदुर नगरलाई प्लाष्टिक मुक्त नगर बनाउन नगरपालिकाका सम्पूर्ण शाखाहरु, सरकारी बिद्यालय, नगरस्वास्थ्य क्लिनिक, स्वास्थ्य चौकी, वडा कार्यालयलाई प्लाष्टिकजन्य पदार्थको प्रयोगमा पूर्ण निषेध अभियानलाई निरन्तरता दिईनेछ । साथै प्लाष्टिकमुक्त नगर निर्माण गर्नको लागी दुना टपरी उद्योग, अल्लो, कपडा तथा कागजका भोला-थैली उद्योगलाई प्रोत्साहन गर्न उक्त कार्यमा प्रयोग हुने मेशिनरी खरिदमा ५०% अनुदान दिने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- ४५) शहरको सौन्दर्यता कायम राख्न उपयुक्त स्थानमा अटो भिलेज (**Auto Village**) निर्माण गरी मुख्य सडक किनाराबाट मोटरसाइकल तथा गाडीका ग्यारेजहरुको विस्थापन गर्ने कार्य यसै वर्षबाट लागु गर्न **रु. १५ लाख** विनियोजन गरेको छु ।

- ४६) विभिन्न शाखाहरूको नियमित कामलाई विद्युतीय माध्यमबाट छिटो छरितो संचालन गर्ने हेतुले आर्थिक प्रशासन शाखा, योजना शाखा, घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा लगायतबाट प्रदान गरिने सेवाहरू विद्युतीय माध्यमबाट सञ्चालन गरिदै आएको र आगामी दिनहरूमा राजश्व, प्राविधिक, नक्सा शाखाहरूमा समेत विद्युतीय माध्यमबाट सेवा प्रदान गरिनेछ । यसको लागी **रु. ५ लाख** विनियोजन गरिएको छ ।
- ४७) जनताको समस्या, गुनासो तथा पिरमर्का प्रत्यक्ष सामाधानका लागि विदुर सेरोफेरो तथा लक्षित वर्गका लागि नगरपालिका कार्यक्रम सुरु गरि स्थानीय टि.भि. एफ.एम. मार्फत प्रसारण गर्ने प्रकृत्यालाई अभ्र परिस्कृत रूपमा निरन्तरता दिईनेछ । यस कार्यको लागी **रु. १० लाख** विनियोजन गरिएको छ ।
- ४८) नगर भित्रका सडकको रूपमा मापन गरिएका मुख्य सडक, सहायक सडक लगायत **MTMP** अनुसार मापदण्ड पुरा भएका सम्पूर्ण सडकहरूलाई क्रमिक रूपमा कित्ता काट गरी व्यक्तिको नामबाट सार्वजनिक सडक बनाउने कार्यको यसै वर्षबाट थालनी गर्न यो वर्ष **रु. १० लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ४९) गल्छी त्रिशुली मैलुड स्याफ्रुबेसी सडक आयोजनाले नगरपालिकाभित्रको क्षेत्रमा सडक निर्माण कार्य सम्पन्न पश्चात मुख्य सडक तथा चोकहरूमा सार्वजनिक नीजि साभेदारीमा यात्रु प्रतिक्षालयको निर्माण कार्य थालनी गरिनेछ । आवश्यकता अनुसार अन्य मुख्य सडक तथा सहायक सडक क्षेत्रहरूमा समेत यात्रु प्रतिक्षालयको व्यवस्थापन गरिदै लान **रु. १० लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ५०) कालोपत्रे भईसकेका र फलामको खम्बाद्वारा विद्युतिकरणको कार्य सम्पन्न भईसकेका सडक किनारामा सडकबत्तीलाई विस्तार गर्दै आगामी दिनमा थप निरन्तरता प्रदान गर्न **रु. २० लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ५१) नगरभित्र सडकको संरचना विस्तार गर्दा सडकहरूमा पर्न जाने विजुलीको खम्बाहरूलाई सडक किनारामा स्थानान्तरण गर्न लाग्ने लागतको निशुल्क वा न्युन शुल्कमा नेपाल विद्युत प्राधिकरणसँग साभेदारी गरी निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने नीति लिन **रु. २५ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ५२) गाउँघर क्लिनिकलाई आधुनिक र सुविधा सम्पन्न बनाई सेवा विस्तार गरी जनस्तरमा स्वास्थ्य सुविधाको पहुँचलाई सहज गराउने कार्य प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ । साथै औषधी खरिद गरी शुलभ दरमा विक्री वितरण गर्ने कार्य गर्नको लागी घुम्ती कोषको रूपमा रु. एक लाख पचास हजार विऊ पुँजी प्रदान गरिदै आएकोमा यस वर्ष **रु. २ लाख** विनियोजन गरेको छु ।

- ५३) विपन्न नागरिक स्वास्थ्य उपचार सहयोगका लागि मुटु रोगको शल्यक्रिया, क्यान्सरको शल्यक्रिया, मृगौला प्रत्यारोपण, डायलोसिस र पक्षघातको उपचारको लागि तोकिएको कार्यविधीको आधारमा प्रतिव्यक्ति १ पटकको लागि रु २५,०००/- अतिरिक्त सहयोग गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ । नेपाल सरकारबाट सहूलियतमा शल्यक्रिया गरी उपचार पश्चातको नियमित औषधी सेवन गरिरहेका विपन्न नागरिकलाई कार्यविधीका आधारमा औषधी सेवन खर्चको व्यवस्था गरेका छौं । यस कार्यको लागी **रु. ८ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ५४) आफ्नो जीवनका विभिन्न आरोह र अवरोहहरु सहितको अनुभवन संहालेर आदरणीय सम्मानित व्यक्तित्वहरु आफ्नो उत्तरार्धमा स्वास्थ्य सेवा समेत ग्रहण गर्न जान असम्भव हुनसक्ने परिस्थितीलाई ध्यानमा राखी नगरपालिकाद्वारा कार्यान्वयन भईरहेको ७० वर्ष माथीका ज्येष्ठ नागरिक स्वास्थ्य परीक्षण कार्यक्रम घरघरमै गई गराईने व्यवस्थालाई निरन्तरता प्रदान गर्दै समय-समयमा घुम्ती स्वास्थ्य शिविरहरु सञ्चालन गर्न **रु. १ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ५५) स्वास्थ्य सेवालालाई विश्वसनिय र भरपर्दो बनाई आम नागरिकको स्वास्थ्य जीवनको सुनिश्चितता प्रदान गर्न कुनै पनि रोगको पहिचान हुनु अतिआवश्यक रहेको हुन्छ । यसै कुरालाई मध्यनगर गरी यस वर्षबाट नगरपालिकाले कम्तीमा ४ वटा वडाका स्वास्थ्य संस्थाहरुमा स्वास्थ्य परीक्षण प्रयोगशाला स्थापना एवं सञ्चालन गरिनेछ र आगामी दिनहरुमा सम्पूर्ण वडाहरुमा क्रमिक रुपमा थप सेवा विस्तार गर्दै जाने व्यवस्था मिलाउनको लागी **रु. १५ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ५६) स्वास्थ्य सेवामा थप प्रभावकारी बनाउन संघीय सरकारको समन्वय र नगरपालिकाको ५० प्रतिशत अनुदानमा सम्पूर्ण नगरबासीको स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमको थालनी गरिनेछ । साथै नगर भित्रका अति असहाय वर्गको नागरिकहरु प्रति वडा १० जनाको स्वास्थ्य विमा पुर्णरुपले नगरपालिकाबाट गर्न **रु. ५ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ५७) मातृ तथा शिशु मृत्युदरलाई कम गर्दै र घरमै सुत्केरी गराउने कार्यलाई शुन्यमा ल्याउन र संक्रमणलाई कमी ल्याउनका लागि नगरपालिका क्षेत्र भित्रका गर्भवती महिलालाई अस्पतालको जन्म प्रमाणपत्रको आधारमा अस्पतालमा सुत्केरी गराए वापत रु ३,०००/- प्रदान गरिँदै आएको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिईनेछ । कोरोना भाइरस (कोभिड १९) को कारणले बन्दाबन्दी (लकडाउन) भएको समयमा सुत्केरी हुनुहुने महिला दिदीबहिनीहरुलाई पौष्टिक आहारको अति जरुरी पर्ने हुँदा थप पौष्टिक आहारको प्याकेज बनाई घर घरमै वितरण गरिने कार्य सो आ.व.

२०७६/७७ को अन्त्यसम्म लागु गरिनेछ । यस कार्यको लागी **रु. ५ लाख** विनियोजन गरेको छु ।

- ५८) स्वास्थ्य सेवामा आफ्नो अमूल्य समय र जीवनका महत्वपूर्ण क्षणहरु व्यतित गरी ६० वर्ष पुगी सक्नु भएका स्वास्थ्य स्वयंसेवीकाहरुलाई विशेष प्रोत्साहन भत्ता समेत उपलब्ध गराई सम्मानका साथ विदाई गरिने छ । साथै स्वयं सेविकाहरुको महत्वलाई आत्मसाथ गरी कार्य निरन्तरताको लागी नयाँ सक्षम र स्वयंसेवी भावनाका महिलाहरुलाई स्थानिय आमा समूहको सिफारिसमा जिम्मेवारी प्रदान गरिने नीतिको लागी **रु. २ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ५९) देवीघाटस्थित ज्येष्ठ नागरिक प्रतिष्ठानको सेवा र रेखदेखका लागि अत्यावश्यक एक जना सहयोगी जनशक्तिको व्यवस्थापनको लागि यस नगरपालिकाबाट प्रदान गरिँदै आएको सहयोगलाई निरन्तरता गर्न **रु. ३ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ६०) विश्वमा नै दण्डनिय मानिएको बालश्रमको पुर्ण उन्मुलन गरी बालश्रम मुक्त नगरपालिका निर्माण गर्नको लागी नगरपालिका क्षेत्र भित्र व्यक्तिगत वा व्यवसायिक निकृष्ट प्रकारको बालश्रम निषेध गरी बालमैत्री एवं अपाङ्गमैत्री स्थानीय पुर्वाधारहरु निर्माण गरी स्थानीय शासनको सुचकहरु क्रमिक रुपमा पुरा गर्दै नगरक्षेत्रलाई बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री नगर घोषणा गर्ने अभियान सञ्चालन गर्न **रु. ३ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ६१) प्रजनन् उमेरका महिला, बालबालिका तथा किशोरीहरुको पोषण सुरक्षाको लागि बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ । साथै टुहुरा असहाय बालबालिकाको पोषण र शिक्षामा सहयोग गर्ने नितिलाई निरन्तरता दिईनेछ । संरक्षकको अभाव भएका नगरभित्रका असहाय, अपाङ्ग, टुहुरा, मानसिक सन्तुलन गुमाएका बालबालिका तथा अन्य नगरवासीहरुको लागि आवश्यकता अनुसार साभेदारीमा समेत हुने गरी पालन पोषण, शिक्षादीक्षा, औषधी उपचारको व्यवस्था गरिनेछ । यस कार्यको लागी **रु. ६ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ६२) घरेलु हिंसा पिडित महिलाहरु संरक्षण, सहयोग र जीवनयापनका लागि विशेष महत्व दिई त्यस्ता पिडित महिलाहरुका लागि निशुल्क कानुनी सहयोग तथा आपतालीन सेवालाई दिईएको सहयोगलाई अझ बढोत्तरी गर्ने नीति लिनको लागी **रु. ३ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ६३) समाजका अग्रज एवं आदरणीय व्यक्तित्वहरु ८४ वर्ष पूरा गर्नुभएको जीवनको एउटा धार्मिक एवं साँस्कृतिक महत्व समेत संरक्षण हुने गरी ज्येष्ठ नागरिकहरुको दीर्घायु र आरोग्य जीवनको कामनाका साथ ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम यस वर्षबाट लागु गर्न **रु. १० लाख** विनियोजन गरेको छु ।

- ६४) मानसिक सन्तुलन गुमाएका नगरबासीहरुलाई सुधार गृहमा राखी उपचार गर्न आवश्यक औषधी लगायतका खर्च व्यवस्थापनको लागी प्रति महिना प्रति व्यक्ति पाँच हजारका दरले प्रदान गर्ने नीतिको लागी **रु. ३ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ६५) लैंगिक मैत्री कार्यक्रम, मानव अधिकार एवं जनचेतना, बाल अधिकार जस्ता कार्यक्रम संचालन गरी फरक क्षमता व्यक्ति, स्वावलम्बी वर्ग, आदीवासी, जनजाती, अल्पसंख्यक मुस्लीम, माभी, कुमाल, महिला तथा बालबालिका, द्वन्दपिडित एवं शहिद परिवारका लागि शिपमूलक तथा आयमूलक कार्यक्रम आवश्यकता अनुसार नगर कार्यपालिका सदस्यहरु मार्फत सन्चालन गर्न **रु. ८ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ६६) बैदेशिक रोजगार सम्बन्धी समुदायकास्तरमा सूचना पहुँच अभिवृद्धि गरी जनचेतना बढाउने र अनिक्षित रुपमा हुने ठगी र शोषणमा परेका र पर्न सक्ने श्रमशक्तिलाई न्यायमा पहुँच बढाउनका लागि श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयको साभेदारीमा सुरक्षित बैदेशिक रोजगारीका लागि तथा बैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरुको परिवारलाई मनोपरामर्श सेवालाई नगरपालिका मार्फत सञ्चालन भईरहेको विद्यमान परिवेशलाई आगामी दिनमा समेत निरन्तरता प्रदान गर्न **रु. ३ लाख** विनियोजन गरेको छु ।
- ६७) समुदायस्तरमा न्यायमा पहुँच बढाउदै सामुदायिक, सामाजिक विवाद र द्वन्दलाई न्यूनिकरण गर्नका लागि स्थानीय न्यायिक समिति र वडास्तरमा रहेको मेलमिलाप केन्द्रलाई थप तालिम र समन्वयको व्यवस्थापन गरी सक्रिय परिचालन गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिन **रु. १० लाख** विनियोजन गरेको छु ।

धन्यवाद !

२०७७/०३/१०